

Voorzitter,

Op de eerste plaats dank aan alle betrokkenen voor een inzichtelijke begroting.

Het college gebruikt geen jubelende woorden in de aanbiedingsbrief op het financiële toekomstperspectief van onze gemeente. Dit getuigt van realiteitszin.

Er is overigens reden genoeg om de toekomst met enige zorg tegemoet te zien en daar nu al op te anticiperen.

De financiële toekomst van onze gemeente is op dit moment broos. Voor 2022 zijn er weinig tegenvallers te vrezen, maar wel onzekerheden en risico's waarvan de financiële gevolgen onbekend zijn.

Wat weten we wel: een paar majeure projecten zoals noodzakelijke investeringen in het Integraal Huisvestingsplan voor schoolgebouwen, de investering voor het dorps huis De Lier, de actualisatie van het Integraal Beheer Openbare Ruimte, en de doorontwikkeling van de WDW.

En de inflatie stijgt.

Dan zijn er nog onzekerheden over wat de financiële effecten van het coronavirus zullen zijn op de begroting 2022.

In de perspectiefnota kondigde het college een stapsgewijze verhoging aan van het OZB-tarief naar gemiddeld regionaal niveau. Dit betekent effectief voor 2022 een verhoging van € 2,47 per maand voor een eigenaar van een woning van € 380.000. Hiermee wordt niemand in de problemen gebracht lijkt ons en daarom is deze verhoging zeer goed te verdedigen om de gemeentelijke gewenste voorzieningen in stand te kunnen blijven houden.

We moeten er rekening mee houden dat naast de eerder genoemde risico's er in de begroting meer risico's zitten.

1. De septembercirculaire 2021 laat een voordeel zien van €153.000 maar dit bedrag wordt pas definitief twee jaar na afloop van het uitkeringsjaar en tot dan kunnen er substantiële wijzigingen optreden onder invloed van de rijksbegroting.

2. De verdeling van het gemeentefonds: De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft zware kritiek op de voorgestelde herverdeling¹, maar dat geeft nog geen garantie dat we er bij een mogelijke aanpassing beter uitkomen.

3. De mogelijke effecten van de CAO -gemeenteambtenaren zoals die nu voorligt: loonstijging van 2,9% voor 2022 met een indexering 1,5%.

4. Voor de loon- en prijsaanpassingen voor de gemeenschappelijke regelingen, is met uitzondering van enkele regelingen, de nullijn gehanteerd. Dit is

¹ [https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/herverdeling-gemeentefonds-niet-goed-
genoeg.18659885.lynkx](https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/herverdeling-gemeentefonds-niet-goed-genoeg.18659885.lynkx)

begrotingstechnisch gezien een nobel streven, maar de praktijk kan harder blijken dan de leer.(MGR-GGD)

5. Met een personeelsbestand van ruim 380 fte is het realistisch om een structurele post voor frictiekosten op te nemen. We krijgen daarover nog een voorstel.

6.De gevolgen van klimaatverandering, verduurzaming (sociale) huurwoningen ,implementeren warmtevisie ,energietransitie,

Al met al weinig reden voor groot optimisme als het over onze financiële positie voor 2022 en verdere jaren gaat .

Bovenstaande brengt mij op de wet van Fitzgerald: 2 fasen:

Fase 1: te vroeg om te zeggen wat het gaat kosten

Fase 2: te laat om er nog iets aan te doen

Vandaar ook onze steun voor de voorgestelde stapsgewijze verhoging van het OZB-tarief naar gemiddeld regionaal niveau.

Er is dit jaar flink geïnvesteerd in extra personeel om de woningbouw stevig van de grond te krijgen. Deze plannen zijn geen doel op zich. Waar dat kan moeten plannen eerder in ontwikkeling worden genomen.

Voor al die woningzoekenden en vooral ook jong volwassenen die niet aan een woning kunnen komen: goedkope huurappartementen, betaalbare woningen voor kleine een- en tweepersoonshuishoudens in de koopsector realiseren, nieuwe woonvormen zoals hofjes.

Dit betekent ook een impuls voor het inwonertal :van belang om bijvoorbeeld het voortgezet onderwijs sterk te houden. En uiteraard de voorzieningen op peil te houden.

Over de betrokkenheid van de raad bij de ruimtelijke plannen zijn we minder tevreden. Kort door de bocht, er komt een ontwikkelaar met een plan, het college toetst het plan en de raad kan er niets meer van vinden.

Dat hebben we als raad bij het Hemelrijk geaccepteerd om de voortgang van de woningbouw niet te frustreren, maar dat moet toch echt wel de laatste keer zijn geweest. Als de wethouder ons in deze plannen mee wenst te krijgen dan zou de raad, alvorens het college het principebesluit neemt, middels een informatienota of een presentatie meegenomen dienen te worden.

Op het gebied van het sociaal domein zijn wij heel tevreden over het beleid . Men is bijvoorbeeld bereid te investeren in mensen die er niet in slagen om aan werk te komen door maatwerk te bieden en mensen niet af te schrijven. Klaar voor de Start is een goed voorbeeld.

Op dit beleidsterrein zien wij meer positieve initiatieven en ontwikkelingen zoals o.a. het in dienst te nemen van de praktijkondersteuner jeugd bij huisartsen als onderdeel van het sociaal team.

En omdat het vandaag over de begroting gaat en jeugdzorg daar een groot aandeel van uitmaakt: het levert ook financieel op.

1 uur reguliere begeleiding per week kost 2900 euro per jaar voor een client.

De POH-jeugd geeft aan minstens 24 jeugdigen geholpen te hebben via een maatwerkvoorziening. Besparing minstens ruim 69.000 euro bij een lichte vorm van jeugdhulp. Bij een duurdere vorm is de besparing nog hoger. De POH-betaalt zichzelf.

Wat vindt SMW nodig voor de gemeente Druten om een goede basis te hebben om verder te werken aan: van “zorg naar welzijn”. Wij constateren dat het uitgangspunt van beleid is dat op voorzieningen niet wordt bezuinigd. Preventie levert meer op. Een prima uitgangspunt.

Er zijn ambities en speerpunten nodig om het ingezette beleid komende jaren verder uit te bouwen. Sturen op: “wat levert het op?” en “Waar moeten wij aanpassen” . Even op een rijtje:

Kinderen en jongeren worden geholpen en gesteund waar (veilig)opgroeien in een gezinssituatie niet vanzelfsprekend is.

Een voorbeeld van een steunvorm is **Buurtgezinnen** en werken vanuit de JIM gedachte.

Onze informatie is dat de inzet van buurtgezinnen bijzonder goed loopt. Er zijn 14 matches(kinderen die aan een gezin zijn gekoppeld). Van twee kinderen denkt men een uithuisplaatsing te hebben voorkomen.

Jongeren worden in hun omgeving gestimuleerd zich te ontplooiën en hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

De gemeente stimuleert een rijk verenigings- en cultureel aanbod waarvan jongeren gebruik kunnen maken en biedt activiteiten aan gericht op het ontdekken van talenten (zoals place2do/sportactiviteiten, place to go, Techlokaal)

Jongeren moeten leren zich bewust te zijn van de risico's van drugsgebruik en de verleiding van statusverhoging en snel geld verdienen. Zoals geldezel of drugskoerier. Hier is een integrale aanpak nodig met onderwijs, zorg en handhaving.

Duurzaamheid-energietransitie

De energietransitie in ons RES gebied is nog niet helemaal, of beter gezegd, helemaal nog niet op orde. De verhouding wind/zon is helemaal uit het lood. We hebben 90% zon en 10% wind. Dit moet 50/50% worden. De ophef die onlangs in Wijchen ontstond omdat de provincie bereid is om mee te werken aan een windpark en daarmee de gemeente overruled is helemaal niet zo bijzonder. Al vanaf de start van de RES Arnhem/Nijmegen was het al klip en klaar dat bij weigerachtige

gemeenten die wind weren omdat ze vinden dat andere gemeenten maar voor wind moeten zorgen, zeker niet op hun wenken zullen worden bediend. Binnen de RES is al vanaf de start nadrukkelijk aangegeven dat dan het 'Huis van Thorbecke' in werking zou treden. De Provincie neemt nu alleen maar haar verantwoordelijkheid en dat zullen ze zeker vaker gaan doen.

Dit is helemaal geen nieuws en dat Wijchen nu de RES gemeenten bij elkaar heeft geroepen om de gemeenten te informeren dat zij door de provincie overruled kunnen worden snappen wij dan ook niet. Dat was erg oud nieuws, dat wisten we twee jaar geleden al. Wij zien het alleen maar als vertraging om de klimaatdoelstellingen te halen waarin niet alleen Nederland maar ook Druten achterloopt. In Druten zouden we daar met één besluit een einde aan kunnen maken en wel door windmolens toe te staan op Larendeel en Zevent. Volgens onze informatie was men daar al voornemens combikabels te leggen om de opgewekte energie via één kabel naar het onderstation af te voeren. Want ook deze parken wensen zon- en windenergie op te wekken. Dat is vooral goed voor de consument om de energieprijs laag te kunnen houden.

Wij hebben begrip voor de coalitiepartijen om hier nu nog niet in mee te gaan gezien hun standpunt en het collegeprogramma. Wij vertrouwen er echter op dat in de nieuwe verkiezingsprogramma's de ruimte wel wordt gegeven om wind in Druten mogelijk te maken. De provincie kan immers de regie overnemen.

De gevolgen van klimaatsverandering zullen ook in Druten merkbaar en voelbaar zijn. Woningbouwplannen moeten daarop worden getoetst en wellicht aangepast. Wij zullen ons moeten gaan verhouden tot de gevolgen van klimaatsverandering :wateroverlast, hitte, droogte, verdwijnen van biodiversiteit enz. en de gevolgen daarvan voor onze leefomgeving. Ook daar hangt een prijskaartje aan.

Tot slot:

Voorzitter, we leven in een tijd van private rijkdom, maar publieke armoede. Hoe kan een bewoner van een sociale huurwoning met een minimum inkomen de woning verduurzamen. Een voorbeeld waar gemeente en woningcorporatie harder aan moeten gaan werken dan slechts een gemiddeld label B formuleren.

Traditiegetrouw is de laatste begroting voor de gemeenteraadsverkiezingen beleidsarm.

Maar deze raad heeft wel de verantwoordelijkheid om voor de volgende raad financiële ruimte te maken voor opvolgend beleid: Niet alleen voor De Lier, IHP met Pax en Klosterhufke en het actualiseren van het beheer openbare ruimte, maar ook voor de zaken die ik in de rest van mijn betoog heb gemeld.

€600.000 is hiervoor beschikbaar, maar op de vraag of dat voldoende is kon de wethouder alleen antwoorden dat hij het ook niet wist.

Vandaar dat wij achter de logische keuze van het college staan om de OZB te verhogen.

Wij moeten perspectief bieden om Druten ,niet alleen financieel, toekomstbestendig te maken.

Door meevallers van het herverdelingsfonds en een overigens terechte uitkering op jeugdzorg, staan we nu in de plus.

SMW vindt dat we als gemeente aan de beperkte knoppen moeten draaien waar we zelf grip op hebben. Uitgangspunt daarbij: sterkste schouders, zwaarste lasten.